

STATISTIKAAMET

Siseministeerium

Teie: 05.06.2023 nr 10-10/26-2

Meie: 24.08.2023 nr 1.1-3/0282-2

Lugupeetud Enel Pungas

Edastasite 05.06.2023 meie Eesti Keelenõukogu seisukohad seto ja võro keele (ning laiemalt kogu ajaloolise lõunaeesti keeleala) olukorra kohta, milles tehti ettepanek rahvastiku- jm registritesse lisada võro ja seto keele emakeelena valiku võimalus ning viitate, et kuna rahvastikuregister kasutab Statistikaameti klassifikaatoreid, pöördute meie poole antud küsimuses lahenduse leidmiseks.

Statistikaameti poolt hallatavad ning andmete kogumisel kasutatavad klassifikaatorid lähtuvad rahvusvahelistest standarditest või muudest õigusaktidest ning klassifikaatoreid muudetakse, kui nende õiguslik alus või andmekogumise vajadus muutub.

Õiguskantsleri hinnangus rahvastikuregistrisse emakeelena kantavate andmete kohta viidatakse keeleseaduse seletuskirjale, mille kohaselt Võru ja ka Setu murre ei ole iseseisvad keeled, vaid tegu on eesti keele piirkondlike erikujudega. Enne rahvaloendust toimunud aruteludes otsustati, et murdekeeli emakeelena loendusel ei määrata ning nende kohta koguti andmeid eraldi.

Emakeele kohta andmete kogumisel kasutati „Keelte klassifikaatorit“, mis on välja töötatud rahvusvahelise standardi Codes for the Representation of Names of Languages ISO 639-2 alusel. Koostöös EKiga on loodud murrete ja murrakute klassifikaator, kus on 105 erinevat Eestis kõneldavat murret ja murrakut, sh Setu ja Võru. Rahvaloendusel kasutati selle baasil koostatud lühemat loendit, mille alusel said kõik, kes oskasid eesti keelt, märkida ka enda murdekeele oskuse.

Kui Eesti Keelenõukogu poolt soovitatud õiguslike, sotsiolingvistiliste ning rahaliste mõjuanalüüside tulemusel otsustatakse muuta senist praktikat rahvastikuregistris emakeele märkimisel, oleme valmis tegema koostööd vajalike andmete kogumiseks sobiva klassifikaatori või loendi väljatöötamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmet Lee
Peadirektor

Aire Seene 625 9351
aire.seene@stat.ee